

بیت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره: ۸۰ / ۵۱۷۷۱

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۴/۰۶

ندارد

پیوست:

بسمه تعالی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای مصدق

رئیس محترم دیوان عدالت اداری

باسلام و احترام

عطف به دادنامه شماره ۲۷۵۰الی۲۷۵۳ مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بند (۳) مصوبه شماره ۸۰/۴۳۲ مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۵ هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار مبنی بر الزام کانون وکلای دادگستری مرکز به بارگذاری و تکمیل اطلاعات مربوط به عنوان مجوزهای صادره در درگاه ملی مجوزهای کشور، به استحضار می‌رساند:

اخیراً قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن توسط مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۳ تصویب و ابلاغ شد. مطابق تبصره (۱۲) ماده (۷) اصلاحی این قانون، مفاد این ماده علاوه بر مراجع صادرکننده مجوز، شامل آن دسته از فعالیت‌های دستگاه‌ها و مراجع مصرح در ماده ۲۹ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ از جمله وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فرهنگ و ارشاد اسلامی و مؤسسات، مراکز، نهادها و کانون‌های حرفه‌ای و تخصصی دولتی و غیردولتی و همچنین خدمات قوه قضائیه و دستگاه‌های زیرمجموعه آن نیز خواهد بود. علاوه بر این در خصوص سایر مراجع صادرکننده مجوز که در قانون مورد شناسایی واقع نشده‌اند نیز مطابق بند (۲۴) ماده ۱ قانون مزبور، مرجع تشخیص مراجع صدور مجوز هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار شناخته شده است.

با این توصیف و در راستای اجرای مفاد مواد قانون اشعاری، موضوع «الزام حوزه‌های مورد بحث به بارگذاری و تکمیل اطلاعات مربوط به عنوان مجوزهای صادره در درگاه ملی مجوزهای کشور» در دستور کار چهل و هشتمین نشست هیأت مقررات زدایی مورخ ۱۴۰۰/۱/۲۳ قرار گرفته و در راستای اجرای بند (۲۴) ماده ۱ قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۱۳، کانون وکلای دادگستری مرکز و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه به عنوان مراجع صدور مجوز شناخته شدند. بر همین اساس دو مرجع صدور مجوز شناخته شده فوق مکلف شدند حداکثر ظرف مدت زمانی مقرر در قانون مذکور، عنوان مجوزهای صادره را در درگاه ملی مجوزهای کشور بارگذاری و نسبت به تکمیل اطلاعات شناسنامه‌ای آنها اقدام نمایند. لازم به ذکر است این مصوبه برای مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه، وفق قانون پس از اخذ موافقت ریاست محترم قوه قضائیه لازم الاجرا خواهد شد که اقدامات اداری آن توسط دبیرخانه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار در حال انجام است.

البته لازم به توضیح است تنها پشتوانه قانونی مصوبه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار که در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۱ ابلاغ شده است، فقط قانون اخیرالاشاره نیست؛ بلکه تصمیم اتخاذ شده هیأت علاوه بر مورد یاد شده فوق به استناد مستندات قانونی است که در ادامه به شرح ذیل نیز می‌باشد:

۱. قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و شیوه نامه های مرتبط با آن

الف- مصوبه شماره ۱۲۸۲۹۴ مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۸ کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در خصوص «شیوه نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مربوط به مؤسسات خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی» مطابق بند (۱) ماده ۱ مصداق مؤسسات خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی مشخص شده که کانون وکلای دادگستری در زمره این مؤسسات قرار گرفته است.

ب- مصوبه شماره ۲۴۵۴۳۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۰ کمیسیون پیش گفت «شیوه نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مربوط به مجوزهای دولتی و مجوزهای مؤسسات خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی» مطابق ماده ۱ این مصوبه صدور پروانه از مصادیق مجوزها عنوان شده که با توجه به ماده ۲ شیوه نامه اخیرالذکر مؤسسات مورد بحث باید مستندات قانونی صدور مجوز خود را در درگاه ملی مجوزهای کشور منتشر نمایند و در دسترس متقاضیان قرار دهند. و مطابق ماده ۳ آن مراجع صدور مجوز باید حسب مورد اطلاعات مندرج در ماده مزبور را در درگاه ملی مجوزهای کشور منتشر نمایند و در دسترس متقاضیان قرار دهند.

۲. رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر رد دعوی ابطال شیوه نامه دسترسی آزاد به اطلاعات مجوزها

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بنا بر شکایت یکی از شهروندان مبنی بر ابطال شیوه نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مجوزهای دولتی و مجوزهای مؤسسات خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی ابلاغی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی را پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء، شکایت شاکی را رد و اعلام کرد: بر مبنای ماده ۱۸ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب سال ۱۳۸۸ به منظور حمایت از آزادی اطلاعات و دسترسی همگانی به اطلاعات موجود در مؤسسات عمومی و مؤسسات خصوصی که خدمات عمومی ارائه می دهند، تدوین برنامه‌های اجرایی لازم در عرصه اطلاع رسانی، نظارت کلی بر حسن اجراء، رفع اختلاف در چگونگی ارائه اطلاعات موضوع این قانون از طریق ایجاد وحدت رویه، فرهنگ سازی، ارشاد و ارائه نظرات مشورتی، کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات به دستور رییس جمهور و با ترکیب مقرر در ماده مذکور تشکیل می شود و بر اساس تبصره همین ماده: «مصوبات کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات پس از تأیید رییس جمهور لازم الاجراء خواهد بود.» نظر به اینکه شیوه نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مجوزهای دولتی و مجوزهای مؤسسات خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی (ابلاغی شماره ۲۴۵۴۳۳ مورخ ۱۰ آذر سال ۹۸ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی) در راستای اعمال صلاحیت های فوق به تصویب کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و تأیید رییس جمهور رسیده و با قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و مواد ۷ و ۴۳ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی نیز مغایرتی ندارد، بنابراین قابل ابطال تشخیص نشد.

۳. قانون دائمی نمودن قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۹/۱۱/۱۸

در مورد این موضوع، مفاد بندب جزء ۱۶ ماده واحده قانون مزبور مورد استناد است که مقرر داشته، موسسات خصوصی حرفه‌ای عهده دار خدمات عمومی، اشخاص حقوقی غیر دستگاه‌های اجرایی هستند که طبق قانون عهده دار یک یا چند امر عمومی می‌باشند، نظیر سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان‌های نظام مهندسی، اتاق‌های بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون، مراکز و کانون‌های استانی و کلا و کارشناسان رسمی دادگستری.

۴. رأی دیوان عدالت اداری مبنی بر الزام کانون وکلای دادگستری به رعایت ماده ۳ قانون ارتقای سلامت نظام

اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰/۸/۷

مفاد ماده ۳- دستگاههای مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده ۲ این قانون و مدیران و مسؤولان آنها مکلفند:

الف - کلیه قوانین و مقررات اعم از تصویب نامه ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، رویه ها، تصمیمات مرتبط با حقوق شهروندی نظیر فرآیندهای کاری و زمان‌بندی انجام کارها، استانداردها، معیار و شاخص‌های مورد عمل، مأموریت ها، شرح وظایف دستگاهها و واحدهای مربوط، همچنین مراحل مختلف اخذ مجوزها، موافقت‌های اصولی، مفاصاحساب‌ها، تسهیلات اعطائی، نقشه‌های تفصیلی شهرها و جداول میزان تراکم و سطح اشغال در پروانه‌های ساختمانی و محاسبات مربوط به مالیات ها، عوارض و حقوق دولت، مراحل مربوط به واردات و صادرات کالا را باید در دیدارگاه های الکترونیک به اطلاع عموم برسانند. ایجاد دیدارگاههای الکترونیک مانع از بهره‌برداری روش‌های مناسب دیگر برای اطلاع رسانی به هنگام و ضروری مراجعین نیست.

۵. علاوه بر موارد پیش گفت، باید به این نکته توجه داشت که در صدر ماده ۷ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن، بحث تسهیل سرمایه‌گذاری به عنوان یکی از اهداف تدوین این قانون به صورت صریح ذکر شده است و بر همین اساس سرمایه گذاران برای اندازه‌گیری میزان تسهیل سرمایه گذاری در هر کشوری، به شاخص‌های معتبر بین المللی رجوع می‌کنند. از جمله این شاخص‌ها، شاخص سهولت انجام کسب و کار بانک جهانی است که مشتمل بر ۱۰ شاخص می‌باشد از بین این ۱۰ شاخص، ۵ شاخص بصورت تخصصی به موضوعات مرتبط با کیفیت و کمیت خدمات قضایی و حقوقی می‌پردازند. به عنوان مثال در شاخص سهولت اجرای قراردادهای تجاری، دسترسی به وکیل برای دعاوی تجاری جزء گزینه‌هایی است که بر روی امتیاز کشور و به تبع آن بر روی سرمایه‌گذاری اثر مستقیم دارد. نظر به اینکه مطابق تبصره بند (الف) ماده ۲۲ قانون برنامه ششم توسعه و همچنین ماده ۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، این وزارتخانه مکلف است تا در خصوص ارتقاء امتیاز و رتبه کشور در این شاخص اقدام لازم را انجام دهد. بنابراین با در نظر گرفتن موارد فوق، بدیهی است که سهولت دسترسی به وکیل و کاهش هزینه‌های وکالت از جمله مواردی باشد که بر روی تسهیل سرمایه گذاری و شاخص‌های مرتبط با آن اثر مستقیم خواهد گذاشت.

۶. فارغ از کسب و کار تلقی کردن یا نکردن حرفه وکالت، مانع شمول قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن، در ارتباط با معرفی کانون وکلای دادگستری مرکز به عنوان مرجع صدور مجوز و الزام آن مبنی بر بازگذاری و تکمیل اطلاعات مربوط به عنوان مجوزهای صادره در درگاه ملی مجوزهای کشور نیست. کما اینکه شمولیت

شماره:

۱۴۰۰/۰۴/۰۶

تاریخ:

ندارد

پیوست:

این قانون بر خدمات قوه قضائیه و دستگاه‌های زیرمجموعه آن که ماهیت آنها نیز از امور قضایی است و همچنین خدماتی از قبیل بهداشت، سلامت، آموزش و فرهنگ، که امور آنها هم می‌تواند از مفهوم تجارت و فعالیت‌های اقتصادی متفاوت باشد، تسری دارد.

با عنایت به مراتب قانونی مذکور و با توجه به این که هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار در چارچوب مبانی قانونی و در حیطه صلاحیت‌ها و اختیارات خود مصوبه شماره ۸۰/۳۰۶۲۲ مورخ ۱۴۰۰/۳/۱ را وضع نموده است از این رو مصوبه مزبور مغایر با قوانین و مقررات لازم‌الاجرای کشور نیست. لذا موجب امتنان است در شرایط فعلی کشور که اهمیت موضوع رفع انحصار (با توجه به مصاحبه و فرمایشات حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر رئیسی ریاست محترم قوه قضائیه در تاریخ ۱۴۰۰/۱/۷ مبنی بر حذف انحصار از وکالت و سردفتری) از مجوزهای کسب و کار در جهت ایجاد اشتغال بیشتر و رونق تولید به منظور بهبود شرایط کسب و کار برای عامه جامعه در سالی که مزین به نام تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها است، این ملاحظات در مورد آرای آتی که از سوی دیوان عدالت اداری صادر خواهد شد مدنظر قرار گیرد. ۴۰۰۲۰۱۴۴۴۵۰

سید رضا عظیمی

معاون امور اقتصادی و

دبیر هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار

رونوشت:

جناب آقای دکتر قوامی-معاون محترم امور حقوقی و مجلس-برای اطلاع.

جناب آقای مهندس تقی تهرانی-مدیرکل محترم دفتر وزارتی-برای اطلاع.

جناب آقای مهندس فیروزی-رئیس محترم مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار-برای اطلاع.